

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผลการใช้บทเรียนสำเร็จรูป ชุด กรุงรัตน โกสินทร์ตอนต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง
(Experimental Research) ผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับหัวข้อดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
 - 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.3 การดำเนินการทดลอง
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ
 - 6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
 - 6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพบทเรียนสำเร็จรูป ชุด กรุงรัตน โกสินทร์ตอนต้น
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพ
ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยบทเรียน
สำเร็จรูป ชุด กรุงรัตน โกสินทร์ตอนต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ
วัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
3. เพื่อศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลของบทเรียนสำเร็จรูป ชุด กรุงรัตน โกสินทร์
ตอนต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อบทเรียนสำเร็จรูป ชุด กรุงรัตน โกสินทร์
ตอนต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

สมมติฐานของการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป ชุด
กรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนมัธยมบุรีพิทยาคม รัชมังคลาภิเษก อำเภอบ้านค่าน จังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 150 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3/4 โรงเรียนมัธยมบุรีพิทยาคม รัชมังคลาภิเษก อำเภอบ้านค่าน จังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 28 คน ได้มาโดย
วิธีการสุ่มอย่างง่าย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นข้อมูลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้แก่

1. บทเรียนสำเร็จรูป ชุด กรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
จำนวน 5 เล่ม คือ

- เล่มที่ 1 เรื่องการสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์เป็นราชธานี
- เล่มที่ 2 เรื่องการปกครองประเทศในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น
- เล่มที่ 3 เรื่องเศรษฐกิจไทยในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น
- เล่มที่ 4 เรื่องสังคมไทยในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น
- เล่มที่ 5 เรื่องศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น

2. แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้บทเรียนสำเร็จรูป ชุด กรุงรัตนโกสินทร์
ตอนต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็น
แผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จำนวน
5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 10 ชั่วโมง

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชุด กรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น ชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

4. แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อบทเรียนสำเร็จรูป จำนวน 10 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยบทเรียนสำเร็จรูป ชุด กรุงรัตน โกสินทร์ตอนต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ครั้งนี้ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ตั้งแต่วันที่ 3 มกราคม พ.ศ. 2554 ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554 โดยใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง รวม 10 ชั่วโมง ทั้งนี้ไม่รวมการทดสอบก่อนเรียนและการทดสอบหลังเรียน

3.2 ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน จำนวน 40 ข้อ เวลา 1 ชั่วโมง แล้วตรวจบันทึกคะแนนไว้เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.3 ดำเนินการทดลองโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป ชุด กรุงรัตน โกสินทร์ตอนต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้นทั้ง 5 เรื่อง กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยในแต่ละเรื่องมีการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 10 ข้อ ผู้วิจัยให้คะแนนบันทึกไว้เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลเมื่อใช้บทเรียนครบทุกเรื่องแล้ว

3.4 เมื่อทำการทดลองใช้บทเรียนสำเร็จรูป ชุด กรุงรัตน โกสินทร์ตอนต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้ง 5 เรื่องเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ซึ่งมีจำนวน 40 ข้อ ไปทดสอบกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบชุดเดียวกับที่ทำการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน แต่สลับข้อเลือกตอบ และตรวจให้คะแนนเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.5 ผู้วิจัยนำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อบทเรียนสำเร็จรูป ชุด กรุงรัตน โกสินทร์ตอนต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนรชมัยบุรีพิทยาคม รัชมังคลาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ไปประเมินความพึงพอใจของนักเรียน โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย (Mean)

3.6 นำผลการทดสอบตามข้อ 3.2, 3.3, 3.4 และ 3.5 ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานด้วยโปรแกรมทางคอมพิวเตอร์

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการหาประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป ชุด กรุงรัตน โกสินทร์ตอนต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนรณบุรีพิทยาคม รัชมังคลาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 พบว่ามีประสิทธิภาพ 86.85/84.55 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้คือ 80/80
2. ผลการเปรียบเทียบการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป ชุด กรุงรัตน โกสินทร์ตอนต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนรณบุรีพิทยาคม รัชมังคลาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน
3. นักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป ชุด กรุงรัตน โกสินทร์ตอนต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนรณบุรีพิทยาคม รัชมังคลาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 มีค่าเท่ากับ 0.5273 หมายความว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 52.73
4. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อบทเรียนสำเร็จรูป ชุด กรุงรัตน โกสินทร์ตอนต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนรณบุรีพิทยาคม รัชมังคลาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยบทเรียนสำเร็จรูป ชุด กรุงรัตน โกสินทร์ตอนต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนรณบุรีพิทยาคม รัชมังคลาภิเษก สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. บทเรียนสำเร็จรูป ชุด กรุงรัตน โกสินทร์ตอนต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ของความสัมพันธระหว่างกระบวนการและผลลัพธ์ เท่ากับ 86.85/84.55 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด นั่นคือ นักเรียนเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป ชุด กรุงรัตน โกสินทร์ตอนต้น มีค่าเฉลี่ยของคะแนนการทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนได้ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 86.85 และค่าเฉลี่ยของคะแนนการทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 84.55 แสดงให้เห็นว่า การสร้างบทเรียนสำเร็จรูป ที่มีประสิทธิภาพจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เพราะ

1.1 บทเรียนสำเร็จรูปที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีกระบวนการในการออกแบบ และพัฒนา บทเรียนสำเร็จรูปอย่างเป็นระบบ และวิธีการที่เหมาะสม คือ ศึกษาการวิเคราะห์หลักสูตร กำหนด สาระ การเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง การออกแบบวิธีการที่เป็นแนวทาง และประโยชน์ต่อ การสร้างบทเรียนสำเร็จรูปที่มีประสิทธิภาพ จากหลักการและขั้นตอนการสร้างบทเรียนสำเร็จรูปที่มี ประสิทธิภาพของ ถวัลย์ มาศจรัส และจิราภรณ์ จงเกษกรณ์ (2548 : 22) ที่กล่าวว่า การสร้าง บทเรียนแบบสำเร็จรูปให้สามารถใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพนั้นมี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ขั้นวางแผน ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญมากที่สุดผู้สร้างต้องพิจารณาตัดสินใจให้ดีเสียก่อนว่าจะ เลือกเรื่องใด วิชาใดมาสร้างจึงจะเหมาะสม ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติ ออกแบบลงมือเขียนบทเรียน สำเร็จรูป นำออกไปทดลองใช้ ขั้นที่ 3 ขั้นตรวจสอบ เป็นการประเมินคุณภาพบทเรียนเพื่อ ตรวจสอบยืนยันว่าบทเรียนมีประสิทธิภาพ และขั้นที่ 4 ขั้นปรับปรุงแก้ไข ซึ่งเป็นขั้นตอนการนำผล การประเมินบทเรียนมาพัฒนา อาจประกอบด้วย การนำผลการประเมินมาวิเคราะห์ว่ามีโครงสร้าง หรือขั้นตอนการปฏิบัติใดที่ควร ปรับปรุงแก้ไข หรือพัฒนาสิ่งที่ติดอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น และสังเคราะห์ รูปแบบ การดำเนินการใหม่ที่เหมาะสม

1.2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างบทเรียนสำเร็จรูปตามกระบวนการข้างต้น โดยมี ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องตามกระบวนการวิจัยทุกขั้นตอน และมีการปรับปรุง แก้ไขคุณภาพก่อนนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จึงทำให้บทเรียนสำเร็จรูปมีประสิทธิภาพตาม เกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชงชัย บุตรราช (2550 : 77) ได้ทำการวิจัย การพัฒนา บทเรียนสำเร็จรูป เรื่องเศรษฐศาสตร์ ในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนาสินวนพิทยาสรรค์ เพื่อหา ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ผลการวิจัยพบว่า บทเรียนสำเร็จรูปที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 84.20/81.11 กล่าวคือ นักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัดท้ายบทได้ถูกต้องเฉลี่ย 84.20 และทำ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้เฉลี่ย ร้อยละ 81.11 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และ การศึกษาของ ประจักษ์ สีเสศ (2549 : บทคัดย่อ) ได้พัฒนาบทเรียนสำเร็จรูป สาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง อริยสัจ 4 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่ม ตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนม่วงสามสิบอัมพวันวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 ผลการวิจัยพบว่าบทเรียนสำเร็จรูปที่ ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 83.92/84.81 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ 80/80

2. นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน โดยใช้ บทเรียนสำเร็จรูป ชุด กรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เป็นเพราะ

บทเรียนสำเร็จรูปที่สร้างขึ้น โดยอาศัยหลักการทางจิตวิทยา เช่นหลักการเสริมแรง หลักการตอบสนอง หลักแห่งการพอใจ เนื้อหาที่เสนอให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้นั้นจะเสนอเป็นขั้น ๆ ที่เรียกว่ากรอบหรือเฟรม โดยที่เนื้อหาถูกแบ่งออกเป็นหลาย ๆ กรอบ แต่ละกรอบจะมีเนื้อหาที่เรียบเรียงไว้ มุ่งให้เกิดการเรียนรู้ตามลำดับเริ่มจากสิ่งที่ยังไปหาสิ่งที่ยาก ชัดเจนและเข้าใจง่าย ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนชอบและสนใจเรียนเสนอเนื้อหาที่ละน้อย มีคำถามให้ผู้เรียนได้คิดและตอบคำถามพร้อมเฉลยให้ทราบทันที เป็นการเสริมแรงให้กับผู้เรียน เป็นแรงจูงใจในการเรียนได้อย่างดี อีกทั้งยังเรียนด้วยตนเองจะช้าหรือเร็วตามความสามารถของแต่ละคน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีสัมพันธ์เชื่อมโยงของธอร์นไดค์ (Thorndike) กล่าวคือการเรียนรู้ของผู้เรียนจะมีความสัมพันธ์เชื่อมโยง ระหว่างกฎแห่งผล กฎแห่งการฝึกหัด และกฎแห่งความพร้อม (ถวัลย์ มาศจรูส. 2551 : 18-19) โดยผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เกษมศรี บุญพอ (2550 : 77) ได้พัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปแบบเส้นตรง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง กฎหมายน่ารู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/4 โรงเรียนเขมรราชูพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 พบว่านักเรียนที่เรียนรู้ด้วยบทเรียนสำเร็จรูปแบบเส้นตรง เรื่อง กฎหมายน่ารู้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกับการศึกษาของ ประจักษ์ สีเสศ (2549 : 75) ได้พัฒนาบทเรียนสำเร็จรูป สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง อธิษฐาน 4 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนม่วงสามสิบอัมพวันวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ นวลจันทร์ วิเศษ (2546 : 65) ได้พัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปการคูณประกอบ กิจกรรมการเรียนการสอน เรื่อง การประหยัด กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนบ้านคางสูง อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 23 คน ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่าบทเรียนสำเร็จรูปการคูณประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องการประหยัด สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. คำนีประสิทธิผลของบทเรียนสำเร็จรูป ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เท่ากับ 0.5273 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นหลังเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป ชุด กรงรัตนโกสินทร์ตอนต้น ร้อยละ 52.73 มีคะแนนการสอบหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากคะแนนสอบก่อนเรียนในระดับที่ค่อนข้างสูง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะบทเรียนสำเร็จรูป ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความชัดเจนในด้านการสื่อความหมายที่ส่งผล

ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน มีการออกแบบและจัดองค์ประกอบของบทเรียนที่ครบถ้วน มีการเรียงลำดับเนื้อหา และกิจกรรมการนำเสนอบทเรียนในแต่ละขั้นตอนไว้อย่างเหมาะสมและน่าสนใจ จึงทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ในกิจกรรมอย่างละเอียด สอดคล้องกับกูดแมน เฟลทเชอร์ และชไนเดอร์ (Goodman, Fletcher & Schneider. 1980 : 30-34; อ้างถึงใน เษชญ์ กิจระการ. 2544 : 1-3) ได้กล่าวถึงดัชนีประสิทธิผลไว้ว่าเป็นการประเมินสื่อการเรียนที่ผลิตขึ้นมา เพื่อที่จะดูถึงประสิทธิภาพทางด้านการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผลต่อนั้น ตามปกติแล้วจะเป็นการประเมินความแตกต่างระหว่างคะแนนใน 2 ลักษณะ คือ ความแตกต่างของคะแนน การทดสอบก่อนเรียน และคะแนน การทดสอบหลังเรียน หรือเป็นการทดสอบความแตกต่างระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ซึ่งสอดคล้องกับ นฤมล ธรรมประชา (2549 : 71) ได้พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป เรื่องประวัติศาสตร์สมัยอยุธยา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนเมืองเหนือวิทยาคม อำเภอเมืองจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 32 คน ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่าแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปมีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.7236 แสดงว่าผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนรู้เพิ่มขึ้น 72.36 สอดคล้องกับสุวรรณธ์ วงษ์ศรี (2548 : 85) ได้พัฒนาบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง อยุธยาราชธานีไทย กลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านงูเหล็ก อำเภอดุสิต กรุงเทพมหานคร จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง อยุธยาราชธานีไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.7220 แสดงว่านักเรียนมีความสามารถในการเรียนรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 72.20 และยังคงสอดคล้องกับนวนจันทร์ วิเศษ (2546 : 69) ได้พัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปการคูณประกอบ กิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องการประยุกต์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านคางสูง อำเภอชวาบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่าบทเรียนสำเร็จรูปการคูณประกอบกิจกรรม การเรียนรู้ เรื่องการประยุกต์ สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ .7105 ซึ่งหมายความว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 71.05

4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อบทเรียนสำเร็จรูป ชุด กรุงรัตน โกสินทร์ ดอนดิน อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากบทเรียนสำเร็จรูปที่สร้างขึ้น เป็นบทเรียนที่ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม บทเรียนให้สาระความรู้ ได้รับความสนใจ ทำให้ผู้เรียนสนุกกับการเรียน และที่สำคัญสามารถเรียนรู้ได้อย่างอิสระ ย้อนกลับมาศึกษาเนื้อหาที่ไม่เข้าใจได้อีก ผู้เรียนมีความพอใจ มีความสุขในการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของมาต โกว์

ที่ว่า “มนุษย์มีความต้องการที่เป็นอิสระเฉพาะแต่ละคน ได้ทำอะไรตามที่ตนเองต้องการอยากทำ และมีความสุขกับสิ่งที่ตนเองต้องการทำ” สอดคล้องกับผลการศึกษาของสุวรรณศรี วงษ์ศรี (2548 : 75) ได้พัฒนาบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง อยุธยาราชธานีไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านงูเหล็ก อําเภอดุสิต กรุงเทพมหานคร จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง อยุธยาราชธานีไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่านักเรียน มีความพึงพอใจในการเรียน โดย ใช้บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง อยุธยาราชธานีไทย ในระดับเหมาะสมมาก และสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของนฤมล ธรรมประชา (2549 : 82) ได้พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้บทเรียน สำเร็จรูป เรื่องประวัติศาสตร์สมัยอยุธยา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนเมืองเหนือวิทยาคม อําเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่าแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป นักเรียนมีความพึงพอใจ ในการเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องประวัติศาสตร์สมัยอยุธยา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อยู่ในระดับมากที่สุด

สรุปได้ว่างานวิจัยบทเรียนสำเร็จรูป ชุด กรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สามารถพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ทำให้นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียน และมีทัศนคติ ที่ดีต่อการจัดการเรียนการสอน และเป็นไปตามความมุ่งหมายของการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากการสังเกตนักเรียนในขณะที่ทำกิจกรรมพบว่านักเรียนใช้เวลาในการศึกษา บทเรียนสำเร็จรูปในเล่มที่ 1 มากกว่าเล่มอื่น เนื่องจากนักเรียนอาจยังไม่คุ้นเคยกับการเรียนรู้ด้วย บทเรียนสำเร็จรูป เพราะฉะนั้นก่อนที่ครูผู้สอนจะนำบทเรียนสำเร็จรูปไปใช้ ต้องปฐมนิเทศนักเรียน ให้เข้าใจการเรียนรู้ด้วยบทเรียนสำเร็จรูปอย่างถูกต้องเสียก่อน

1.2 จากผลการวิจัยพบว่านักเรียนทำคะแนนรวมในเล่มที่ 4 ได้น้อยกว่าเล่มอื่น ๆ เพราะฉะนั้นครูผู้สอนจะต้องปรับเนื้อหา และกิจกรรมของเล่มที่ 4 ให้มีความยากหรือความซับซ้อน กว่าเล่มอื่น ๆ ไม่มากนัก

1.3 จากการสังเกตนักเรียนในขณะที่อ่านบทเรียนสำเร็จรูป นักเรียนบอกว่าตัวหนังสือ ของเล่มที่ 5 มีขนาดเล็ก และเนื้อหาแน่น เพราะฉะนั้นครูผู้สอนต้องปรับขนาดตัวหนังสือ และ เนื้อหาให้เหมาะสมกับนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

- 2.1 ควรนำบทเรียนสำเร็จรูป ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไปทดลองหาประสิทธิภาพกับโรงเรียนอื่น ๆ เพื่อจะได้ข้อสรุปผลการวิจัยกว้างขวางมากขึ้น
- 2.2 ควรมีการศึกษาความคงทนของการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป
- 2.3 ควรมีการสร้างบทเรียนสำเร็จรูปในระดับชั้นต่าง ๆ และเนื้อหาสาระกลุ่มอื่น ๆ เช่น ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ศิลปะ และการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี เป็นต้น